

Załącznik do uchwały nr 232/15
Zarządu Województwa
Zachodniopomorskiego
z dnia 23 lutego 2015 r.

MPS INTERNATIONAL LTD. Sp. z o.o.
ul. Bohaterów Warszawy 30
75-211 Koszalin

WWRPO.VIII.3162.9.2011.ESt

DECYZJA
Nr WWRPO/9/W/2015

podjęta w dniu 23 lutego 2015 r. przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego
w osobach:

Olgięrd Geblewicz - Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego,
Tomasz Sobieraj - Wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego,
Anna Mieczkowska - Członek Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego.

Na podstawie art. 25 pkt 1, art. 26 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2014 r., poz. 1649 j.t.), art. 211 ust. 1 pkt 3, ust. 4 w zw. z art. 145 ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 ze zm.) oraz art. 41 ust. 2 pkt 4 i art. 46 ust. 2 a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2013 r., poz. 596. ze zm.)

orzeka:

zwrot od Beneficjenta – MPS INTERNATIONAL LTD. Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Bohaterów Warszawy 30 w Koszalinie, środków otrzymanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 – 2013 na podstawie umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.02-32-130/08-00 na realizację projektu pn. „Wzrost konkurencyjności Spółki MPS poprzez wprowadzenie kolejnego etapu zmian procesu produkcji kosmetyków wysokiej lepkości, w tym poszerzenia asortymentu o kosmetykę białą” w łącznej kwocie należności głównej 1 214 650,47 zł (słownie: jeden milion dwieście czternaście tysięcy sześćset pięćdziesiąt złotych 47/100) wraz z odsetkami określonymi jak dla zaległości podatkowych liczonymi w następujący sposób:

- 1) na rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Zachodniopomorskiego, tj. Zarządu Województwa nr 35 1020 4795 0000 9002 0210 4768 dotyczący środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego:
 - kwotę należności głównej w wysokości: 1 032 452,87 zł (słownie: jeden milion trzydzieści dwa tysiące czterysta pięćdziesiąt dwa złote 87/100),
 - odsetki określone jak dla zaległości podatkowych:
 - od kwoty 388 762,92 zł liczone od dnia 30 grudnia 2009 r. (data przekazania środków) do dnia dokonania całkowitej zapłaty należności głównej,
 - od kwoty 234 513,45 zł liczone od dnia 19 maja 2010 r. (data przekazania środków) do dnia dokonania całkowitej zapłaty należności głównej,

- od kwoty 120 092,80 zł liczone od dnia 27 maja 2010 r. (data przekazania środków) do dnia dokonania całkowitej zapłaty należności głównej,
 - od kwoty 31 939,94 zł liczone od dnia 19 lipca 2010 r. (data przekazania środków) do dnia dokonania całkowitej zapłaty należności głównej,
 - od kwoty 83 301,97 zł liczone od dnia 19 października 2010 r. (data przekazania środków) do dnia dokonania całkowitej zapłaty należności głównej,
 - od kwoty 173 841,79 zł liczone od dnia 17 marca 2011 r. (data przekazania środków) do dnia dokonania całkowitej zapłaty należności głównej.
- 2) na rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Zachodniopomorskiego, tj. Zarządu Województwa nr 57 1020 4795 0000 9802 0108 3831 dotyczący środków współfinansowania w części budżetu państwa kwotę należności głównej w wysokości:
- kwotę należności głównej w wysokości: 182 197,60 zł, (słownie: sto osiemdziesiąt dwa tysiące sto dziewięćdziesiąt siedem złotych 60/100),
 - odsetki określone jak dla zaległości podatkowych:
 - od kwoty 68 605,23 zł liczone od dnia 23 grudnia 2014 r. (data stwierdzenia nienależnego pobrania środków) do dnia dokonania całkowitej zapłaty należności głównej,
 - od kwoty 41 384,73 zł liczone od dnia 23 grudnia 2014 r. (data stwierdzenia nienależnego pobrania środków) do dnia dokonania całkowitej zapłaty należności głównej,
 - od kwoty 21 192,85 zł liczone od dnia 23 grudnia 2014 r. (data stwierdzenia nienależnego pobrania środków) do dnia dokonania całkowitej zapłaty należności głównej,
 - od kwoty 5 636,47 zł liczone od dnia 23 grudnia 2014 r. (data stwierdzenia nienależnego pobrania środków) do dnia dokonania całkowitej zapłaty należności głównej,
 - od kwoty 14 700,35 zł liczone od dnia 23 grudnia 2014 r. (data stwierdzenia nienależnego pobrania środków) do dnia dokonania całkowitej zapłaty należności głównej,
 - od kwoty 30 677,97 zł liczone od dnia 23 grudnia 2014 r. (data stwierdzenia nienależnego pobrania środków) do dnia dokonania całkowitej zapłaty należności głównej.

Uzasadnienie

Beneficjent – MPS INTERNATIONAL LTD. Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Bohaterów Warszawy 30 w Koszalinie w dniu 19 maja 2009 r. zawarł z Województwem Zachodniopomorskim reprezentowanym przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego, pełniącym na podstawie art. 25 pkt 1 ustawy z dnia 06 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2014 r., poz. 1649, dalej: uzppr) rolę Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 – 2013 (dalej: IZ RPO WZ), umowę o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.02-32-130/08-00 na realizację projektu pn. „Wzrost konkurencyjności Spółki MPS poprzez wprowadzenie kolejnego etapu zmian procesu produkcji kosmetyków wysokiej lepkości, w tym poszerzenia asortymentu o kosmetykę białą” Oś priorytetowa 1 „Gospodarka – Innowacje – Technologie”, Działanie 1.1 „Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez innowacyjne inwestycje”, Poddziałanie 1.1.2 „Inwestycje w małe i średnie przedsiębiorstwa”. Dodatkowo pomiędzy Beneficjentem a IZ RPO WZ został zawarty aneks do umowy nr UDA-RPZP.01.01.02-32-130/08-01 z dnia 04 listopada 2009 r.

Wnioskodawcy przygotowując dokumentację aplikacyjną w konkursie nr RPOWZ/1.1.2/2008/2 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013 (dalej: RPO WZ), zgodnie z zaleceniami Przewodnika dla wnioskodawców RPO WZ *Ocena oddziaływania na środowisko* (dalej: Przewodnik), byli zobowiązani do weryfikacji, czy planowane przedsięwzięcie:

- znajduje się w I czy w II aneksie do Dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków niektórych publicznych i prywatnych przedsięwzięć dla środowiska (dalej: Dyrektywa Rady 85/337/EWG) lub nie jest w tej dyrektywie wymieniony,
- znajduje się w grupie I przedsięwzięć według prawa polskiego (jest wymienione w § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. z 2004 r. nr 257 poz. 2573, dalej: Rozporządzenie RM z dnia 09 listopada 2004 r.),

- znajduje się w II grupie przedsięwzięć (jest wymienione w § 3 Rozporządzenia RM z 09 listopada 2004 r.),
- znajduje się poza ww. rozporządzeniem, ale jest wymienione w aneksie II do Dyrektywy Rady 85/337/EWG (tzw. przedsięwzięcie podprogowe),
- oddziałuje na obszar Natura 2000/potencjalny obszar Natura 2000, czyli znajduje się w grupie III.

Ponadto zgodnie z ww. Przewodnikiem, przedsięwzięcia niezaliczane do żadnej z ww. grup nazwane zostały jako należące do grupy IV.

Podmioty aplikujące o dofinansowanie miały zatem obowiązek określić, do której z ww. grup kwalifikuje się planowane przez nich przedsięwzięcie. Z uwagi na przynależność do danej grupy, wnioskodawcy byli zobowiązani do przedstawienia dodatkowych dokumentów, m.in. dokumentów związanych z procedurą oceny oddziaływania na środowisko, w tym decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

Dnia 18 września 2008 r. MPS International Ltd. Spółka z o.o. złożyła wniosek o dofinansowanie projektu nr WND-RPZP.01.01.02-32-130/08. W dokumentach aplikacyjnych, mając na uwadze ww. wytyczne Spółka wskazała, iż dla planowanej inwestycji nie przeprowadzono postępowania w sprawie oddziaływania na środowisko naturalne. Powyższe uzasadniono (w pkt A.14.1. wniosku o dofinansowanie) tym, iż zakres inwestycji objętej wnioskiem:

- nie znajduje się w I czy w II aneksie do Dyrektywy Rady 85/337/EWG,
- nie znajduje się w grupie I przedsięwzięć wg prawa polskiego (nie jest wymienione w § 2 Rozporządzenia RM z dnia 09 listopada 2004 r.),
- nie znajduje się w II grupie przedsięwzięć (nie jest wymienione w § 3 rozporządzenia RM z dnia 09 listopada 2004 r.),
- nie jest przedsięwzięciem podprogowym.

Dodatkowo Spółka wskazała, iż zidentyfikowano brak oddziaływania na obszary Natura 2000, co kwalifikuje inwestycję do grupy IV przedsięwzięć z punktu widzenia oddziaływania na środowisko naturalne. Spółka we wniosku o dofinansowanie projektu zaliczyła planowane przedsięwzięcie do grupy IV, w związku z czym nie przedstawiła żadnych dokumentów związanych z procedurą oceny oddziaływania na środowisko.

Po przeprowadzeniu przez IZ RPO WZ oceny formalnej złożonego przez Spółkę wniosku aplikacyjnego w ramach konkursu RPOWZ/1.1.2/2008/2, a następnie dokonaniu oceny środowiskowej, ekonomiczno – finansowej i merytoryczno – technicznej projektu przez Komisję Oceniającą Projekty, dnia 03 marca 2009 r. uchwałą Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego nr 254/09, Wnioskodawcy przyznano dofinansowanie na realizację projektu pn. „Wzrost konkurencyjności Spółki MPS poprzez wprowadzenie kolejnego etapu zmian procesu produkcji kosmetyków wysokiej lepkości, w tym poszerzenia asortymentu o kosmetykę białą” w łącznej wysokości 2 000 000,00 zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (dalej: EFRR) oraz ze środków budżetu państwa.

W trakcie realizacji przez Beneficjenta projektu pn. „Wzrost konkurencyjności Spółki MPS poprzez wprowadzenie kolejnego etapu zmian procesu produkcji kosmetyków wysokiej lepkości, w tym poszerzenia asortymentu o kosmetykę białą” IZ RPO WZ powzięła wątpliwości, co do zakwalifikowania przez Beneficjenta na etapie wnioskowania o dofinansowanie, planowanego przedsięwzięcia do grupy IV. Po dokonaniu szczegółowej weryfikacji IZ RPO WZ uznała, iż w związku z faktem, że przedsięwzięcie dotyczyło instalacji do wytwarzania produktów użytkowych przez mieszanie, emulgowanie lub konfekcjonowanie chemicznych półproduktów lub produktów podstawowych, należało je zaliczyć do grupy II, a więc przedsięwzięć wymagających uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Mając na uwadze powyższe IZ RPO WZ stwierdziła, iż powinnością Spółki przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia było uzyskanie ww. decyzji.

Błędne zakwalifikowanie przez Beneficjenta przedsięwzięcia do grupy IV, zamiast do grupy II, wiązało się z tym, iż Beneficjent nie przedstawił decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Tym samym Beneficjent nie spełnił wymogu uzyskania dla przedsięwzięcia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, a zatem nie spełnił wymogów formalnych wymaganych dla uzyskania dofinansowania dla przedsięwzięć należących do grupy II. Wskazane powyżej ustalenia mają istotne znaczenie w sprawie, bowiem w sytuacji, kiedy Beneficjent zakwalifikowałby planowane przedsięwzięcie do grupy II, ale nie przedstawił wymaganych dokumentów, wniosek nie spełniłby kryterium formalnego dopuszczającego do dofinansowania. Powyższe doprowadziłoby do sytuacji, że Spółka nie uzyskałaby wsparcia w postaci dofinansowania, bowiem projekt zostałby odrzucony, z uwagi na brak spełnienia wymogów formalnych.

Beneficjent poprzez brak uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, realizował przedsięwzięcie bezprawnie, bowiem nie zostały spełnione wymogi wskazane w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. nr 25 poz. 150, dalej: upoś). Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt. 1 upoś, realizacja planowanego przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, jest dopuszczalna wyłącznie po uzyskaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Z uwagi na powyższe IZ RPO WZ stwierdziła, iż Beneficjent nie posiadając decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, pobrał środki przekazane w ramach umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.02-32-130/08-00 nienależnie, gdyż nie spełnił warunków niezbędnych do uzyskania dofinansowania.

Wobec stwierdzenia przesłanki dotyczącej realizowania projektu w sposób niezgodny z umową, przepisami prawa lub procedurami właściwymi dla RPO WZ (§ 18 ust. 1 pkt 1 umowy o dofinansowanie), uprawnijającej IZ RPO WZ do rozwiązania bez wypowiedzenia umowy zawartej z Beneficjentem, Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego uchwałą nr 1144/11 z dnia 19 lipca 2011 r., zdecydował o rozwiązaniu umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.02-32-130/08-00 na realizację projektu pn. „Wzrost konkurencyjności Spółki MPS poprzez wprowadzenie kolejnego etapu zmian procesu produkcji kosmetyków wysokiej lepkości, w tym poszerzenia asortymentu o kosmetykę białą”.

Jednocześnie, z uwagi na fakt, iż Beneficjent pobrał nienależnie środki przekazane na realizację projektu, IZ RPO WZ pismem z dnia 04 sierpnia 2011 r., znak: WWRPO.II.3461-5.(1.1.2/2008/130)/05/11 wezwała Beneficjenta do zwrotu środków w kwocie 1 214 650,47 zł wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych.

Wobec bezskutecznego upływu terminu wskazanego w wezwaniu, z dniem 23 sierpnia 2011 r. wobec Beneficjenta wszczęte zostało z urzędu postępowanie administracyjne w przedmiocie zwrotu środków. Jednocześnie Beneficjent został poinformowany o możliwości złożenia dowodów, wyjaśnień i zastrzeżeń w sprawie.

Po przeanalizowaniu sprawy, Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego dnia 25 listopada 2011 r. podjął decyzję administracyjną nr 5/W/2011 zobowiązującą Spółkę do zwrotu całości dofinansowania, tj. kwoty 1 214 650,47 zł wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych.

Beneficjent nie zgadzając się z ww. rozstrzygnięciem wniósł do IZ RPO WZ o ponowne rozpatrzenie sprawy. Należy wskazać, iż w dniach 15 grudnia 2011 r. i 28 grudnia 2011 r. Beneficjent zwrócił wymagane środki w całości wraz z odsetkami, jednocześnie zastrzegając możliwość dochodzenia ich zwrotu.

Po ponownym przeanalizowaniu sprawy, Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego dnia 17 lutego 2012 r. podjął decyzję administracyjną nr 9/W/2012, utrzymującą w całości w mocy decyzję administracyjną nr 5/W/2011 z dnia 25 listopada 2011 r.

Beneficjent zaskarżył ww. decyzję administracyjną nr 9/W/2012 do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie (dalej: WSA). Po rozpatrzeniu skargi Beneficjenta, WSA wyrokiem z dnia 18 października 2012 r., sygn. akt I SA/Sz 348/12, skargę oddalił.

Z uwagi na powyższe Beneficjent złożył od ww. wyroku skargę kasacyjną. Po rozpoznaniu skargi kasacyjnej, Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 25 marca 2014 r., sygn. akt II GSK 79/13 uchylił zaskarżony wyrok WSA z dnia 18 października 2012 r. i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania WSA.

W dniu 03 września 2014 r. WSA uchylił decyzję Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego nr 9/W/2012 z dnia 17 lutego 2012 r. i poprzedzając ją decyzję Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego nr 5/W/2011 z dnia 25 listopada 2011 r. W dniu 28 listopada 2014 r. do IZ RPO WZ wpłynął odpis ww. wyroku (sygn. akt I SA/Sz 707/14) oraz akta administracyjne. Należy wskazać, co podkreślił WSA w Poznaniu w wyroku z dnia 29 stycznia 2014 r. (Sygn. akt IV SA/Po 1003/13), iż termin do załatwienia sprawy przez organ po wydaniu wyroku przez sąd administracyjny biegnie od chwili zwrotu akt organowi, dopiero bowiem w chwili otrzymania akt organ formalnie uzyskuje wiedzę o wyniku postępowania sądowo administracyjnego i ma możliwość podjęcia dalszych działań. A zatem od daty wpływu akt tj. od dnia 28 listopada 2014 r. IZ RPO WZ powzięła czynności mające na celu ponowne rozpoznanie sprawy.

Z uwagi na fakt, iż powyższe decyzje Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego zostały uchylone prawomocnym wyrokiem sądu, wykonując wyrok WSA z dnia 03 września 2014 r., IZ RPO WZ jest zobowiązana do oceny co do podstawy zwrotu dofinansowania z uwzględnieniem uwag co do sposobu liczenia odsetek, a następnie rozstrzygnięcia sprawy co do jej meritum, uwzględniając przy tym również pozostałe rozważania wskazane przez Naczelny Sąd Administracyjny (dalej: NSA), w tym dotyczące zależności decyzji w przedmiocie zwrotu od stwierdzenia nieprawidłowości zdefiniowanej w prawie unijnym oraz faktu, iż w niniejszej sprawie ta sama okoliczność faktyczna nie może stanowić o

zaistnieniu równocześnie dwóch przesłanek zwrotu środków określonych w ustawie o finansach publicznych.

Postanowieniem Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 28 grudnia 2014 r. poinformowano Beneficjenta o konieczności przedłużenia postępowania administracyjnego, z uwagi na fakt, iż IZ RPO WZ zobowiązana jest ponownie przeprowadzić postępowanie wyjaśniające, obejmujące całościową ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. Jednocześnie poinformowano Beneficjenta o możliwości zapoznania się z aktami sprawy. Tym samym w dniu 08 stycznia 2015 r. pełnomocnik Beneficjenta zapoznał się z dokumentacją zebraną w sprawie.

Pismem z dnia 14 stycznia 2015 r. pełnomocnik Beneficjenta zarzucił IZ RPO WZ przedstawienie niepełnych akt sprawy, wskazując, iż mają one mniejszą zawartość niż znana mu wcześniej dokumentacja przedłożona WSA. Dodał, iż w szczególności nie znajdują się w aktach dokumenty dotyczące postępowania wobec osób oceniających wnioski o dofinansowanie złożony przez MPS INTERNATIONAL LTD. Sp. z o.o. Dalej wniósł o załączenie do akt sprawy całej korespondencji prowadzonej z Komisją Europejską (dalej: KE) w sprawie dotyczącej zwrotu dotacji, wskazując iż jest to konieczne dla dalszego rozstrzygnięcia sprawy oraz w ogóle warunkuje skuteczne wystosowanie zawiadomienia w trybie art. 10 kpa.

Ponadto Beneficjent zakwestionował działalność IZ RPO WZ poprzez podanie w raporcie do KE za IV kwartał 2014 r., w jego ocenie nieprawdziwej informacji o stwierdzeniu nieprawidłowości. Dalej wskazał, iż nieprawidłowość w projekcie została w 2012 r. zgłoszona do KE i w sprawie tej została już wydana raz decyzja przez ten organ, niekwestionowana przez IZ RPO WZ. Strona zaznaczyła, iż nowy wniosek IZ RPO WZ o stwierdzeniu nieprawidłowości, który ma zostać przekazany w sprawozdaniu kwartalnym do KE, za IV kwartał 2014 r. wskazuje na wyrok WSA z dnia 03 września 2014 r. jako pierwszą informację o podejrzeniu stwierdzenia nieprawidłowości. Zdaniem strony jest to nieprawdziwa okoliczność, gdyż pierwsze podejrzenie co do nieprawidłowości nastąpiło już 14 lutego 2011 r., co wynika z wcześniejszego wniosku do KE oraz akt sprawy, a sam wyrok jedynie rozstrzygnął kwestie podniesione już w 2012 r., niekorzystne dla IZ RPO WZ. Beneficjent wniósł przedmiotowym pismem o złożenie przez IZ RPO WZ do KE szczegółowych wyjaśnień co do nowej informacji na temat nieprawidłowości po stronie MPS INTERNATIONAL LTD. Sp. z o.o.

Beneficjent stwierdził, iż na dzień sporządzenia pisma z dnia 14 stycznia 2015 r. nie zostało wykonane żadne z zaleceń NSA oraz WSA. Dalej dodał, iż nie widzi podstaw do zamknięcia postępowania i wydania stosownych decyzji, wnosząc przy tym o uzupełnienie materiałów postępowania, zgromadzenia w jednym miejscu wszystkich materiałów dotyczących sprawy posiadanych przez IZ RPO WZ i dopiero wyznaczenie terminu na zapoznanie się z aktami postępowania w trybie art. 10 kpa.

W związku z powyższym, postanowieniem Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 28 stycznia 2015 r. poinformowano Beneficjenta o konieczności przedłużenia postępowania administracyjnego do dnia 28 lutego 2015 r.

W odpowiedzi na powyższe, odnosząc się do zarzutu, iż akta sprawy mają mniejszą zawartość niż znane wcześniej akta przedłożone WSA, IZ RPO WZ w piśmie z dnia 29 stycznia 2015 r. wskazała, iż pełnomocnik Beneficjenta w dniu 08 stycznia 2015 r. zapoznał się z tożsamymi aktami sprawy w oryginale, powiększonymi o dokumentację sporządzoną po dacie 26 kwietnia 2012 r. (tj. po dacie przekazania dokumentów do WSA), w związku z czym nie sposób zgodzić się z zarzutem Beneficjenta.

W odniesieniu do zastrzeżeń Beneficjenta IZ RPO WZ wskazała, iż wykonując wyrok WSA z dnia 03 września 2014 r., zobowiązana jest ponownie przeprowadzić postępowanie wyjaśniające, obejmujące całościową ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, z uwzględnieniem wskazanych w wyroku zaleceń. Z powyższym wiąże się zatem fakt dokonania przez IZ RPO WZ analizy sprawy pod kątem wystąpienia nieprawidłowości w rozumieniu art. 2 pkt 7 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31 lipca 2006 r. ze zm., dalej: Rozporządzenie nr 1083/2006). IZ RPO WZ w trakcie dokonania ponownej analizy sprawy w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy stwierdziła, iż w sprawie wystąpiła nieprawidłowość, szczegółowo uzasadniając swoje stanowisko, wraz z powołaniem się na aktualną podstawę prawną.

IZ RPO WZ podkreśliła, iż postępowanie administracyjne aktualnie jest w toku, nie sposób zatem zgodzić się z zarzutem Beneficjenta, iż nie zostało wykonane żadne z zaleceń NSA oraz WSA. IZ RPO WZ wskazała, iż po zakończeniu postępowania, w decyzji administracyjnej przedstawi szczegółowo stanowisko zajęte w przedmiotowej sprawie wraz z wyczerpującym uzasadnieniem stanu faktycznego i prawnego sprawy.

Mając na uwadze powyższe, IZ RPO WZ przeprowadziła ponownie postępowanie wyjaśniające, obejmujące całościową ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, z uwzględnieniem wniosków oraz wyjaśnień przedstawionych przez Stronę, co pozwoliło na zajęcie stanowiska jak poniżej.

Wskazać należy, iż środki publiczne przeznaczone na wykonywanie projektów realizowanych w ramach programów finansowych ze środków europejskich mają charakter bezzwrotny i powinny być wykorzystywane zgodnie z prawem, obowiązującymi procedurami, a także ściśle z celem, na który zostały przekazane. Jedną z kompetencji, a zarazem obowiązków ustawowych IZ RPO WZ jest prowadzenie kontroli realizacji poszczególnych projektów w ramach RPO WZ, a także odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi. Obowiązkiem IZ RPO WZ jest zatem nie tylko ustalanie zasad konkursu, zawieranie umów z beneficjentami czy zarządzanie środkami finansowymi przeznaczonymi na realizację programu operacyjnego, ale również czuwanie nad przebiegiem realizacji projektu i weryfikowanie czy w całym okresie realizacji, projekt, na który przekazano środki publiczne, realizowany jest zgodnie z prawem oraz zasadami określonymi przez IZ RPO WZ dla danego konkursu. Wykrycie nieprawidłowości w zakresie wydatkowania środków publicznych powoduje konieczność dochodzenia ich zwrotu.

W analizowanej sprawie Beneficjent pobrał środki przekazane mu na podstawie umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.02-32-130/08-00 nienależnie.

Umowa o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.02-32-130/08-00 określa szczegółowe zasady dofinansowania projektu, a także prawa i obowiązki Beneficjenta z tym związane. Zgodnie z zapisami przedmiotowej umowy IZ RPO WZ zobowiązała się do dofinansowania części wydatków kwalifikowalnych poniesionych na realizację projektu na podstawie zweryfikowanego przez IZ RPO WZ poprawnego wniosku o płatność. Beneficjent natomiast zobowiązał się do realizacji projektu w oparciu o wniosek o dofinansowanie, z należytą starannością, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami w ramach programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację projektu, a także osiągnięcie celów zakładanych we wniosku o dofinansowanie (§ 4 ust. 3 umowy o dofinansowanie). W § 9 ust. 2 umowy o dofinansowanie Beneficjent zobowiązał się do stosowania obowiązujących i aktualnych wzorów dokumentów oraz informacji zamieszczonych w szczególności na stronie internetowej IZ RPO WZ, w tym Wytycznych dla Wnioskodawców, a także innych dokumentów w ramach Programu. Wskazać należy, iż Beneficjent był zobowiązany do realizowania projektu zgodnie z umową, Wytycznymi oraz przepisami prawa. Przystąpienie Beneficjenta do ubiegania się o dofinansowanie oznacza m.in. akceptację obowiązujących Wytycznych oraz innych norm wynikających z dokumentacji aplikacyjnej oraz przepisów prawa. Skorzystanie z możliwości dofinansowania nie jest obowiązkiem. Wnioskodawcy, w opinii których uregulowania wynikające z ww. dokumentów bądź przepisów prawa są zbyt rygorystyczne nie są zobowiązani do składania wniosków aplikacyjnych czy podpisania umowy o dofinansowanie. Podpisując umowę o dofinansowanie Beneficjent zobowiązuje się do ich przestrzegania i postępowania zgodnie z ich literą. Zasady konkursu określone w regulaminie są jednakowe dla wszystkich i nie mogą być zmieniane dla potrzeb poszczególnych Beneficjentów a każdy przystępując do konkursu godzi się na te zasady (Wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 21 grudnia 2010 r., sygn. I SA/Rz 823/10, LEX nr 750260).

Tym samym Beneficjent składając wniosek aplikacyjny, podpisując w dniu 19 maja 2009 r. umowę o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.02-32-130/08-00, a następnie w dniu 04 listopada 2009 r., zawierając aneks do ww. umowy, zaakceptował zapisy przedmiotowych dokumentów i zobowiązał się realizować projekt zgodnie z ich brzmieniem, w tym Wytycznych dla Wnioskodawców (zwane dalej: Wytycznymi) ubiegających się o dofinansowanie projektu w ramach RPO WZ, poddziałanie 1.1.2. Inwestycje w małe i średnie przedsiębiorstwa (konkurs nr RPOWZ/1.1.2/2008/2), które stanowią zbiór informacji niezbędnych do prawidłowego przygotowania dokumentacji aplikacyjnej składanej przez przedsiębiorców ubiegających się o dofinansowanie w ramach poddziałania 1.1.2 RPO WZ. Wnioski o dofinansowanie projektu składane w ramach RPO WZ na lata 2007-2013 podlegają zatem ocenie zgodnie ze ścieżką wyboru projektu do dofinansowania, szczegółowo opisaną w Wytycznych.

Należy nadmienić, iż w praktyce nawet, gdy instytucja przyznająca środki pozytywnie oceniła wniosek o dofinansowanie, to jeśli na dalszym etapie jego realizacji ustaliła, że część lub całość wydatków nie spełnia wymogów dotyczących wydatkowania środków zgodnie z procedurami, pierwotna ocena projektu nie jest dla beneficjenta argumentem przemawiającym za poprawnością wydatkowania środków. Zgodnie z wyrokiem NSA z dnia 09 lipca 2014 r. (sygn. akt II GSK 896/13), art. 60 rozporządzenia nr 1083/2006 skierowany do instytucji zarządzającej wskazuje, że odpowiada ona za zarządzanie programami operacyjnymi i ich realizację zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami, a w szczególności za zapewnienie, że operacje są wybierane do finansowania zgodnie z kryteriami mającymi zastosowanie do programu operacyjnego oraz że spełniają one mające

zastosowanie zasady wspólnotowe i krajowe przez cały okres ich realizacji (lit. a). NSA wskazał, iż przepis ten odnosi się nie tylko do etapu konkursu i wyboru projektu, ale także fazy realizacji projektu. NSA zaznaczył także, iż należy mieć na uwadze, że obowiązki instytucji zarządzającej w związku z realizacją programów operacyjnych zostały określone bardzo szeroko, na co wskazuje treść art. 26 ust. 1 uzppr. Nadto wskazał, iż w orzecznictwie NSA nie jest kwestionowane, że instytucja zarządzająca, skoro z mocy art. 25 pkt 1 uzppr odpowiada za prawidłową realizację programu operacyjnego i w związku z tym ma wykonywać zadania wyszczególnione w art. 26 ust. 1 uzppr, to musi oceniać projekt także w czasie jego realizacji, jak i po zakończeniu jego realizacji.

Mając na uwadze powyższe, podkreślenia wymaga, iż kwalifikowalność poniesionych wydatków oceniana jest również w trakcie realizacji oraz po zakończeniu projektu, kiedy Beneficjent przedkłada kolejne wnioski o płatność. W sytuacji, kiedy IZ RPO WZ w trakcie realizacji projektu lub po jego zakończeniu uzna część lub całość wydatków za niekwalifikowalne, Beneficjent jest zobowiązany do zwrotu środków przekazanych na ich dofinansowanie (§ 8 umowy o dofinansowanie). Podkreślenia wymaga co wskazał NSA w wyroku z dnia 20 marca 2014 r. (sygn. akt II GSK 430/14), iż Beneficjent pomocy finansowanej ze środków europejskich, z racji jej przyznania i zatwierdzenia, nie nabywa żadnych ostatecznych praw do wypłaconej kwoty pomocy, jeżeli nie przestrzega warunków, którymi to wsparcie finansowe zostało obwarowane, i które może być przyznane tylko wówczas, gdy spełnia on określone warunki. Budżet unijny pokrywa bowiem jedynie wydatki zgodne z przepisami unijnymi.

Beneficjent składając wniosek o dofinansowanie zobowiązał się także do stosowania załącznika do ww. Wytycznych, Przewodnika, który określa sposób postępowania podczas przygotowywania dokumentacji aplikacyjnej dotyczącej ochrony środowiska, w tym także schemat postępowania oraz wykaz niezbędnych załączników wymaganych na etapie weryfikacji formalnej oraz merytorycznej złożonych projektów.

Zgodnie ze stanowiskiem KE oraz przyjętymi na poziomie RPO WZ kryteriami wyboru projektów IZ RPO WZ jest zobligowana do zapewnienia, że projekty uzyskujące wsparcie z EFRR będą realizowane zgodnie z regulacjami prawnymi na poziomie UE. Inwestycje zgodne z prawodawstwem krajowym, lecz niezgodne z prawodawstwem unijnym nie będą mogły uzyskać dofinansowania w ramach RPO WZ. W przypadku zidentyfikowania niezgodności projektu z prawem UE na etapie realizacji projektu lub po jego zakończeniu, Beneficjent będzie zobowiązany do zwrotu otrzymanego wsparcia wraz z odsetkami. W dalszej części Przewodnika przedstawiono podział załączników ze względu na kwalifikacje przedsięwzięcia do poszczególnych grup na podstawie Dyrektywy Rady 85/337/EWG oraz Rozporządzenia RM z dnia 09 listopada 2004 r.

Należy ponownie wskazać, iż zgodnie z zaleceniami określonymi w Podręczniku (*Przygotowanie Dokumentacji aplikacyjnej z zakresu oceny oddziaływania na środowisko, str. 7*) przebieg postępowania/przygotowywania stosownych dokumentów/załączników do dokumentacji aplikacyjnej w ramach RPO WZ zależy od rodzaju przedsięwzięcia:

- czy znajduje się w I czy w II aneksie do Dyrektywy Rady 85/337/EWG lub nie jest w tej dyrektywie wymieniony,
- czy znajduje się w grupie I przedsięwzięć według prawa polskiego (jest wymienione w § 2 rozporządzenia RM z 09 listopada 2004 r.),
- czy znajduje się w II grupie przedsięwzięć (jest wymienione w § 3 rozporządzenia RM z 09 listopada 2004 r.)
- czy znajduje się poza ww. rozporządzeniem, ale jest wymienione w aneksie II do Dyrektywy Rady 85/337/EWG (tzw. przedsięwzięcie podprogowe).
- czy przedsięwzięcie oddziałuje na obszar Natura 2000/potencjalny obszar Natura 2000, czyli znajduje się w grupie III.

Przedsięwzięcia niezaliczane do żadnej z ww. grup nazwane zostały w Przewodniku jako należące do grupy IV.

Tym samym w § 3 Rozporządzenia RM z dnia 09 listopada 2004 r., określono przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, dla których wymagane jest sporządzenie raportu o oddziaływaniu tego przedsięwzięcia na środowisko. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko dzielą się na dwie grupy:

- zawsze wymagające sporządzenia raportu o oddziaływania na środowisko (wymienione w § 2 rozporządzenia, tzw. przedsięwzięcia z I grupy);
- te, dla których obowiązek sporządzenia raportu może być ustalony (wymienione w § 3 rozporządzenia, tzw. przedsięwzięcia z II grupy).

Przenosząc powyższe na realia niniejszej sprawy należy wskazać, iż wnioskodawca – MPS INTERNATIONAL LTD. Sp. z o.o. – przygotowując dokumentację aplikacyjną był zobowiązany do weryfikacji, czy planowane we wniosku aplikacyjnym przedsięwzięcie znajduje się w I czy w II aneksie do Dyrektywy Rady 85/337/EWG, czy też nie jest w tej dyrektywie wymieniony. W dokumentach

aplikacyjnych Spółka zakwalifikowała planowane w ramach projektu przedsięwzięcie do grupy IV, tym samym Spółka nie przedstawiła żadnych dokumentów związanych z procedurą oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach wniosku aplikacyjnego przedstawionego do dofinansowania Beneficjent zaplanował unowocześnienie procesu produkcji kosmetyków wysokiej lepkości, w tym poszerzenie zakresu produkcji o nowe produkty, tzw. kosmetyki białe. Poczynione przez Beneficjenta plany obejmowały m.in. przebudowę części magazynu komponentów na magazyn wyrobów gotowych, przebudowę części magazynu komponentów na hale produkcyjną kosmetyków, przebudowę powierzchni odkładczej magazynu na halę produkcyjną kosmetyków, zakup i instalację w nowoutworzonych halach produkcyjnych maszyn służących do produkcji kosmetyków. We wniosku o dofinansowanie Spółka wskazała również, że „przedmiotem działań w ramach wniosku są głównie (...) prace ogólnobudowlane”. Zakres prac budowlanych ujętych w projekcie, określonych we wniosku jako „przebudowa” dotyczył w istocie prac o charakterze konserwacyjno-naprawczym, których efektem będzie uzyskanie odpowiedniego standardu sanitarnego (eksploatacyjnego oraz wizualnego) dotychczasowej powierzchni i kubatury produkcyjno - magazynowej, wymaganego warunkami produkcji kosmetyków. Niezależnie od tego, czy wymienione we wniosku o dofinansowanie prace wymagały pozwolenia na budowę lub zgłoszenia robót budowlanych, były one z pewnością robotami budowlanymi w rozumieniu art. 3 pkt 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 Nr 156 poz. 1118 t.j. ze zm., dalej: pb). Charakter przedstawionych we wniosku o dofinansowanie zamierzeń, wskazuje iż Beneficjent realizował roboty budowlane, tym samym nie ma wątpliwości, iż w projekcie wystąpiło zamierzenie budowlane, o którym mowa w definicji „przedsięwzięcia” zawartej w art. 46 ust. 2 upoś.

Nie budzi żadnych wątpliwości, iż realizowane przez beneficjenta w ramach przedmiotowego projektu przedsięwzięcie dotyczy instalacji do wytwarzania produktów użytkowych przez mieszanie, emulgowanie lub konfekcjonowanie chemicznych półproduktów lub produktów podstawowych, a zatem wymienione jest zarówno w § 3 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia RM z dnia 09 listopada 2004 r. jak również w załączniku II pkt 6 lit. a Dyrektywy Rady 85/377/EWG. Nie ma znaczenia fakt, czy w ramach planowanego przedsięwzięcia będzie miała miejsce budowa nowej instalacji czy rozbudowa już istniejącej instalacji (powiększenie jej o nowe maszyny służące produkcji), bowiem konstrukcja Rozporządzenia RM z dnia 9 listopada 2004 r. wskazuje, że obejmie ono także wszelkie zmiany w wymienionych w nim przedsięwzięciach.

IZ RPO WZ po powzięciu wątpliwości, czy Beneficjent słusznie zakwalifikował przedsięwzięcie do grupy IV i dokonaniu szczegółowej weryfikacji stwierdziła, iż w związku z faktem, że realizowane przez Spółkę przedsięwzięcie dotyczyło instalacji do wytwarzania produktów użytkowych przez mieszanie, emulgowanie lub konfekcjonowanie chemicznych półproduktów lub produktów podstawowych, należało je zaliczyć do grupy II przedsięwzięć, a więc wymagających uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt. 1 upoś, realizacja planowanego przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, jest dopuszczalna wyłącznie po uzyskaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Beneficjent poprzez brak uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, realizował je bez podstawy prawnej, bowiem nie zostały spełnione wymogi wskazane w upoś. Tym samym doszło do sytuacji, w której Beneficjent pobrał środki na realizację projektu nienależnie, albowiem na etapie wnioskowania o dofinansowanie nie spełniał formalnego kryterium kwalifikowalności, co wiąże się z tym, iż nie był uprawniony do uzyskania dofinansowania, a zatem środki, które zostały mu już wypłacone w ramach projektu, pobrał nienależnie.

W tym miejscu należy wskazać, iż środkami nienależnie pobranymi są środki udzielone bez podstawy prawnej, tzn. w obowiązującym systemie prawnym nie ma przepisu lub dyspozycji umowy o dofinansowanie, na podstawie którego Beneficjent pobrał środki (M. Szymański „Zwrot środków nieprawidłowo wykorzystanych przy realizacji programów Unii Europejskiej. Na podstawie przepisów ustawy o finansach publicznych, w: Kontrola Państwowa, rocznik LV, nr 2/331, s.15). Mając na uwadze powyższe, zasadnym jest stwierdzenie, iż Beneficjent nie posiadając decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, pobrał środki przekazane w ramach umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.02-32-130/08-00 nienależnie, gdyż nie spełniono warunków niezbędnych do uzyskania dofinansowania. Beneficjent poprzez wydatkowanie środków nienależnie pobranych, naruszył zasadę celowego i oszczędnego dokonywania wydatków ze środków publicznych. MPS International Ltd. Spółka z o.o. wydatkowała środki przekazane jej w ramach RPO WZ na realizację przedsięwzięcia, które z uwagi na brak spełnienia wymogu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, nie powinno być realizowane ze środków publicznych. Tym samym doszło do naruszenia art. 35 ust. 3 pkt 1 uf, który

stanowi, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

Nadto warto podkreślić, iż procedura oceny oddziaływania na środowisko prowadzona jest w ramach postępowania w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Decyzja ta z założenia ma określać warunki realizacji danego przedsięwzięcia pod względem ochrony środowiska. Istotne jest przy tym, aby oszacowanie skutków środowiskowych realizacji danego przedsięwzięcia odbywało się na jak najwcześniejszym etapie procesu inwestycyjnego. Przedsięwzięcie realizowane przez Beneficjenta należy do grupy II, tj. grupy przedsięwzięć wymagających zgodnie z art. 51 ust. 1 i 2 upoś decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Beneficjent pismem z dnia 21 marca 2012 r. przedstawił IZ RPO WZ decyzję z dnia 22 lutego 2012 r. o środowiskowych uwarunkowaniach nr 24/11 wydaną przez Prezydenta Miasta Koszalina. Podkreślenia wymaga, iż uzyskanie przez Spółkę decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia dla praktycznie już zrealizowanego przedsięwzięcia nie może być traktowane jako doprowadzenie projektu do stanu zgodnego z prawem, bowiem wymóg posiadania ww. decyzji obowiązywał już na etapie jego planowania. Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia po zrealizowaniu przedsięwzięcia jest sprzeczne z przepisami Dyrektywy Rady 85/337/EWG (art. 2 ust. 1 oraz art. 8). Ponadto zgodnie z treścią art. 46 ust. 1 pkt 1 upoś decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia jest wydawana dla przedsięwzięć planowanych, a nie już zrealizowanych jak to miało miejsce w niniejszej sprawie. Ocena oddziaływania na środowisko jest instrumentem mającym na celu rozważenie wpływu przedsięwzięcia na środowisko zanim ono zostanie zrealizowane. Mając na uwadze powyższe, fakt, iż MPS INTERNATIONAL LTD. Sp. z o.o. uzyskała decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia już po otrzymaniu dofinansowania i zrealizowaniu przedmiotowego projektu, nie pozwala na naprawienie zaistniałego uchybienia, bowiem Spółka powinna uzyskać ww. decyzję przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia i przedłożyć ją IZ RPO WZ najpóźniej w dacie złożenia wniosku o dofinansowanie wraz z innymi załącznikami, tj. w dniu 18 września 2008 r. Powyższe potwierdza zatem stanowisko zajęte przez IZ RPO WZ, iż dla przedsięwzięcia planowanego przez Beneficjenta wymagana była decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Tym samym decyzja nr 22/11 wydana już po zrealizowaniu przedsięwzięcia, tj. dnia 22 lutego 2012 r. nie tylko nie pozwala na wypełnienie wymagań stawianych przez Dyrektywę Rady 85/337/EWG i upoś, ale i narusza wymienione wcześniej przepisy.

Należy wskazać, iż Beneficjent poprzez błędne określenie na etapie aplikowania do IZ RPO WZ o udzielenie dofinansowania planowanego przedsięwzięcia jako należącego do grupy IV i niewymagającego uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, doprowadził do wypłaty przez IZ RPO WZ nienależnego dofinansowania, a zatem naraził budżet Unii Europejskiej na szkodę. W przedmiotowej sprawie zaszyły zatem przesłanki wystąpienia nieprawidłowości w rozumieniu art. 2 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego Rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (dalej rozporządzenie nr 1083/2006). Przez nieprawidłowość należy rozumieć jakiegokolwiek naruszenie przepisu prawa wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego, które powoduje lub mogłoby spowodować szkodę w budżecie ogólnym Unii Europejskiej (dalej: UE) w drodze finansowania nieuzasadnionego wydatku z budżetu ogólnego. Wobec powyższego wskazać należy, iż do stwierdzenia nieprawidłowości konieczne jest wystąpienie łącznie trzech podstawowych elementów tej definicji: naruszenie prawa, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego, które powoduje choćby potencjalną szkodę finansową w budżecie ogólnym UE. Dodać należy, iż ustalenie wystąpienia w sprawie nieprawidłowości poczyniono, z uwzględnieniem faktu, iż jednym z elementów definicji nieprawidłowości jest wystąpienie szkody (choćby potencjalnej) w budżecie ogólnym UE. Szkada w budżecie UE określona została na dwa sposoby, jako szkoda rzeczywista, poprzez którą należy rozumieć środki Wspólnoty, które zostały już nieprawidłowo wypłacone Beneficjentowi oraz szkoda potencjalna, na którą składają się środki Wspólnoty, które mogłyby zostać nieprawidłowo wypłacone Beneficjentowi, gdyby nieprawidłowość nie została wykryta. Mając na uwadze, iż, a fakt, że budżet ogólny UE poniósł szkodę finansując wydatki niekwalifikowalne, a Beneficjent nienależnie pobrał środki w ramach RPO WZ, należy stwierdzić, iż w przedmiotowej sprawie wystąpiła szkoda rzeczywista. Powstała w związku z naruszeniem art. 35 ust. 3 upf, art. 46 upoś, zapisów Aneksu II pkt. 6 lit. a Dyrektywy Rady 85/337/EWG, a także § 3 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia RM z dnia 09 listopada 2004 r. szkoda przejawia się w tym, iż środki w wysokości nienależnie pobranego przez Spółkę dofinansowania tj. 1 214 650,47 zł, IZ RPO WZ mogłaby rozdysonować na dofinansowanie innego projektu w ramach

RPO WZ, co jest nie tylko działaniem na rzecz interesu społecznego całego regionu, ale również działaniem gospodarnym, bowiem środki mógłby otrzymać na rozwój przedsiębiorstwa inny podmiot, który zrealizowałby projekt w sposób prawidłowy i zgodny z przepisami prawa. Tym samym, środki przekazane w ramach przedmiotowego projektu, w rzeczywistości nie powinny być ani wykorzystane przez Beneficjenta ani wypłacone z budżetu UE, a winne służyć takim celom jak dążenie do zmniejszania dysproporcji, wzmacniania spójności społeczno-gospodarczej, pobudzania rozwoju, tworzenia warunków wzrostu konkurencyjności regionów należących do UE.

Podkreślenia wymaga, iż do zadań instytucji zarządzającej należy między innymi, jak wynika z art. 26 uzppr, nie tylko dokonywanie płatności ze środków programu operacyjnego na rzecz beneficjentów, ale i również monitorowanie postępów w realizacji, ewaluacji programu operacyjnego oraz stopnia osiągania jego celów, a także prowadzenie kontroli realizacji programu operacyjnego, w tym kontroli realizacji poszczególnych dofinansowanych projektów oraz odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w tym wydawanie decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację programów, projektów lub zadań, o której mowa w przepisach ufp. Przyjęte rozwiązania, jak wskazuje NSA w wyroku z dnia 13 lutego 2014 r. (Sygn. akt II GSK 1945/12), stanowią refleks obowiązujących w tym zakresie aktów prawa unijnego, a w tym kontekście wymaga przypomnienia, że instytucja zarządzająca odpowiadając za zarządzanie programami operacyjnymi i ich realizację zobowiązana jest do uwzględniania zasad należytego zarządzania finansami (art. 60 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999). W świetle powyższego nie może budzić żadnych wątpliwości to, że instytucja zarządzająca powinna być wyposażona w efektywne instrumenty i środki realizacji powierzonych jej zadań, w tym tych, o których mowa między innymi w art. 26 ust. 1 pkt 15 uzppr. W tym zakresie, za takie, uznać należy te, które ustanowione zostały w ufp, w tym na gruncie przywołanego art. 211 ufp. NSA w ww. wyroku wskazał nadto, iż z regulacji ufp wynika, że warunkiem wydania decyzji określającej kwotę przypadającą do zwrotu, nie jest uprzednie rozwiązanie umowy o dofinansowanie, jakkolwiek nie można wykluczyć sytuacji, w której zaistnienie przesłanek uzasadniających wydanie decyzji będzie jednocześnie stanowiło podstawę do rozwiązania umowy.

W tym miejscu należy zaznaczyć, iż odzyskiwanie środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, z naruszeniem procedur czy w przypadku pobrania ich nienależnie lub w nadmiernej wysokości, odbywa się w drodze postępowania administracyjnego zakończonego decyzją administracyjną. Nie ulega wątpliwości, że postępowanie w przedmiocie zwrotu dotacji udzielonej w ramach RPO WZ ma specyficzny charakter. Zazębają się tu bowiem elementy cywilnoprawne z elementami stosunku administracyjnego. Z jednej bowiem strony umowa wskazuje na okoliczności obligujące beneficjenta do zwrotu udzielonego dofinansowania, z drugiej natomiast, o zwrocie tych środków orzeka się w drodze decyzji administracyjnej.

Mając na uwadze powyższe, w związku ze stwierdzeniem nienależnego pobrania środków, IZ RPO WZ podjęła czynności zmierzające do odzyskania należnej jej kwoty. Zgodnie bowiem z art. 211 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm., dalej: ufp) w przypadku, gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są:

- 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,
 - 2) wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 208,
 - 3) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości
- podlegają zwrotowi przez beneficjenta wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków na rachunek wskazany przez organ lub jednostkę przekazującą te środki, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, o której mowa w ust. 4. Przepisy art. 145 ust. 2-5 ufp stosuje się odpowiednio.

Podkreślenia wymaga, iż ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych utraciła moc z dniem 01 stycznia 2010 r., stosownie do przepisów art. 85 w zw. z art. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241, dalej: pwufp). Zgodnie z treścią art. 113 ust. 1 pwufp dotacje udzielone przed dniem wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1 (tj. przed dniem 01 stycznia 2010 r.) podlegają zwrotowi na podstawie przepisów dotychczasowych. Opierając się na stanowisku prezentowanym przez judykaturę, orzekając o zwrocie dotacji uwzględnić należy stan prawny obowiązujący w dacie zawarcia umowy o dofinansowanie (wyroki WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 28 czerwca 2012 r., sygn. akt II SA/Go 301/12 oraz z dnia 15 listopada 2012 r., sygn. akt II SA/Go 724/12, wyrok WSA w Gliwicach z dnia 08 października 2012 r., sygn. akt III SA/GI 1132/12 oraz wyrok WSA w Szczecinie z dnia 03 września 2014 r. sygn. akt I SA/Sz 707/14). Wobec tego użyte w art. 113 ust. 1 pwufp określenie

„dotacje udzielone przed dniem wejścia w życie ustawy” zgodnie z ogólnymi zasadami stosowania prawa należy rozumieć w ten sposób, że dotyczy ono dotacji przyznanych beneficjentowi na podstawie umowy o dofinansowanie zawartej przed dniem 01 stycznia 2010 r., nie zaś dotacji wypłaconych (pobraných) przed tą datą.

Definicja udzielonych z budżetu państwa dotacji nienależnych zawarta została w art. 145 ust. 3 ufp, dalej w ust. 4 ustawodawca określił sytuacje częściowego zwrotu dotacji do budżetu państwa. Art. 145 ust. 5 ufp stanowi natomiast, że odsetki od dotacji podlegających zwrotowi do budżetu państwa nalicza się począwszy od dnia:

- 1) przekazania z budżetu państwa dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem,
- 2) stwierdzenia nieprawidłowego naliczenia lub nienależnego pobrania dotacji.

Z ww. przepisu wynika zatem, że w sytuacji nienależnego pobrania dotacji, odsetki nalicza się począwszy od dnia stwierdzenia nienależnego pobrania dotacji, odmiennie od sposobu wskazanego w art. 207 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 t.j. ze zm., dalej: uofp), zgodnie z którym odsetki nalicza się od dnia przekazania środków.

Wobec powyższego, w odniesieniu do części dotacji przyznanej Beneficjentowi na podstawie umowy o dofinansowanie zawartej w dniu 15 października 2009 r. i wypłaconej z budżetu państwa, naliczanie odsetek następuje od dnia stwierdzenia nienależnego pobrania środków (zgodnie z art. 211 ust. 1 w zw. z art. 145 ust. 5 ufp i w zw. z art. 113 p.wufp). W przedmiotowej sprawie nienależnie pobranie określono na dzień 23 grudnia 2014 r., a zatem jest to początkowa data naliczania odsetek od środków przekazanych Beneficjentowi w części z budżetu państwa.

Konkludując, postępowanie administracyjne w przedmiocie zwrotu środków zostało wobec Strony wszczęte w związku ze stwierdzeniem, iż projekt realizowany przez Beneficjenta nie spełniał kryteriów wymaganych do uzyskania dofinansowania w ramach poddziałania 1.1.2 RPO WZ, z uwagi na fakt błędnego zakwalifikowania planowanego przedsięwzięcia do grupy IV, zamiast do grupy II, tj. przedsięwzięć wymagających uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, co wiązało się z tym, że Beneficjent nie posiadał takiej decyzji na etapie aplikowania o dofinansowanie. IZ RPO WZ stwierdziła już w trakcie realizowania przez Beneficjenta projektu, iż nie spełnił wymogów kwalifikujących go do otrzymania dofinansowania, co doprowadziło do nienależnego pobrania przez Beneficjenta środków. W przedmiotowej sprawie zaszyły zatem przesłanki wystąpienia nieprawidłowości w rozumieniu art. 2 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006. Z uwagi na powyższe, stosownie do wyniku ww. ustaleń IZ RPO WZ zobowiązana była podjąć właściwe działania, w szczególności mające na celu odzyskanie środków z budżetu UE, w przypadku zaistnienia przesłanek określonych przepisami prawa. WSA w Gdańsku w wyroku z dnia 12 grudnia 2010 r. (sygn. akt I SA/Gd 1115/10) uznał, że momentem, kiedy na styku regulacji o charakterze cywilnoprawnym i administracyjno-prawnym dochodzi do wszczęcia postępowania administracyjnego - jest moment, gdy organ podejmuje czynności o charakterze władczym (cechujące stosunek administracyjno-prawny), czyli podejmuje czynności zmierzające do wydania decyzji o zwrocie środków. Beneficjent został więc przez IZ RPO WZ wezwany do zwrotu środków nieprawidłowo wykorzystanych. Następnie po bezskutecznym upływie 14-dniowego terminu, wobec Beneficjenta wszczęto postępowanie administracyjne, albowiem jak już wcześniej wskazano ustawodawca polski ustanowił tryb zwrotu środków pobranych nienależnie w ufp, które to postępowanie doprowadziło do konieczności podjęcia niniejszej decyzji określającej kwotę wymaganą do zwrotu. Zgodnie bowiem z art. 25 pkt 1 uzppr, za prawidłową realizację programu operacyjnego odpowiada Instytucja Zarządzająca, którą w przypadku RPO WZ jest Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego, do obowiązków którego należy w oparciu o art. 26 ust. 1 pkt 15 uzppr, odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w tym wydawanie decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację programów, projektów lub zadań.

W przedmiotowej sprawie IZ RPO WZ ustalając wysokość kwoty wymaganej do zwrotu wzięła pod uwagę wszystkie okoliczności, w tym przede wszystkim istotę dokonanego przez Beneficjenta naruszenia. Z uwagi na fakt, iż Beneficjent na etapie aplikowania o dofinansowanie błędnie zakwalifikował planowane przedsięwzięcie do grupy IV, zamiast do grupy II, w związku z czym nie spełnił wymogu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, a zatem nie spełnił wymogów formalnych wymaganych dla uzyskania dofinansowania. Wskazane powyżej ustalenia mają istotne znaczenie w sprawie, bowiem w sytuacji, kiedy IZ RPO WZ w trakcie weryfikacji wniosku o dofinansowanie zakwalifikowałby planowane przedsięwzięcie do grupy II, ale nie przedstawił wymaganych dokumentów, wniosek nie spełniłby kryterium formalnego dopuszczającego do dofinansowania, bowiem nie spełniłby wymogów wskazanych w cytowanych wcześniej rozporządzeniach oraz w Wytocznych. Spółka nie uzyskałaby wsparcia w postaci dofinansowania, bowiem projekt zostałby odrzucony, z uwagi na brak spełnienia wymogów formalnych.

W związku z powyższym wszystkie wypłacone Beneficjentowi w ramach projektu środki w wysokości 1 214 650,47 zł podlegają zwrotowi wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych.

Mając na uwadze całość dotychczas zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności umowę o dofinansowanie wraz z zawartymi aneksami, wniosek o dofinansowanie, a także korespondencję z Beneficjentem koniecznym stało się wydanie niniejszej decyzji. Zgodnie bowiem z treścią art. 211 ust. 4 ufp w przypadku stwierdzenia okoliczności, o których mowa w ust. 1, instytucja zarządzająca wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki.

Z uwagi na powyższe IZ RPO WZ orzeka jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji nie służy odwołanie, jednakże Strona może się zwrócić do Instytucji Zarządzającej RPO WZ z siedzibą w Szczecinie przy ul. Korsarzy 34, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego

Otrzymują:

- 1) Marek Iwankiewicz
Kancelaria Radców Prawnych
Iwankiewicz Boczkowska Bierski spółka partnerska
Ul. Podhalańska 8c
70-452 Szczecin
- 2) a/a